

Förskrivningsguiden

Råd och riktlinjer gällande läkemedel

Läkemedelskommittén
Region Kalmar län
Den 20 november 2024

Läkemedel är ett av vårdens kraftfullaste verktyg. Vi får allt fler läkemedel till vårt förfogande, som kan behandla allt fler tillstånd, men området är komplext, svårt att överblicka och fullt av potentiella fallgropar. Det finns många stöd och hjälpmedel inbyggda i olika system, men sist och slutligen är det Du som förskrivare som sitter med det yttersta ansvaret och kunskapen.

I denna skrift samlar vi våra viktigaste råd och tips till förskrivare. Det handlar om ansvar, risker, vanliga fallgropar och hur man bäst nyttjar de stöd och verktyg som finns. Förhoppningen är att innehållet är praktiskt användbart och till nytta i den kliniska vardagen. Ytterst handlar det om att våra gemensamma patienter ska ha en så bra, säker och rationell läkemedelsbehandling som möjligt.

Förutom att räta ut en del frågetecken lyfter vi fram olika beslutsstöd och kliniska tips i Cosmic och Pascal, samt visar hur man hanterar undantag och skapar en tydlighet i förskrivningen. Mottot är att det ska vara lätt att göra rätt.

Läkemedelskommittén i Region Kalmar län genom

Fredrik Hagerman, Ordförande

Innehållsförteckning

Säkerställ en aktuell och individanpassad läkemedelsbehandling.....	4
1. Ansvar för läkemedelslistan	4
2. Aktuell läkemedelslista.....	4
a. Förskrivningskollen.....	4
3. Läkemedelsgenomgångar/Läkemedelsberättelser	5
a. Dospatienter	6
4. Läkemedel och njurfunktion.....	6
a. Tillfälligt uppehåll av läkemedel vid risk för intorkning	6
5. Interaktioner.....	7
a. Läkemedel och QT-förlängning	7
6. Läkemedelslistor.....	7
Ordination av läkemedel	8
7. Rekommenderade läkemedel	8
b. Rekommenderade läkemedel för mest sjuka och sköra äldre.....	9
8. Besökande med medhavda, icke ordinerade, läkemedel	9
9. Läkemedelsansvar vid utskrivning från sjukhus	9
10. Dospatienter.....	9
11. Läkemedelsbiverkningar.....	10
12. Utsättning av läkemedel.....	11
13. Krossning och delning av tabletter, inklusive i sond	11
Receptförskrivning	12
14. Vett och receptetikett:	12
15. Subventionsregler och utbyte på apotek	13
16. Makulering av recept.....	13
17. Receptfria läkemedel.....	14
18. Förskrivning till personnummerlösa.....	14
19. Pappersrecept	14
20. Recept till patienter med missbruksproblematik.....	15
21. Restsituationer	15
22. Licensläkemedel	16
23. Resa med läkemedel	17
24. Kostnadsansvar vid läkemedelsförskrivning	17
Övrig information	18
25. Mål och uppföljning av läkemedelsförskrivning.....	18
a. Regiongemensamma förskrivningsmål	18
26. Läkemedel för palliativ vård i livets slutskede.....	18
Har du frågor, kontakta oss:.....	20

Säkerställ en aktuell och individanpassad läkemedelsbehandling

1. Ansvar för läkemedelslistan

Det är viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning för läkemedelsbehandlingar. [Regionens rutin](#) bygger på Socialstyrelsens föreskrifter samt Läkarförbundets och Läkemedelskommittéernas policydokument. Rutinen sammanfattas här nedanför:

- Den som ordinerar ett läkemedel ansvarar för att det **finns en plan** med mål, uppföljning och avslutning av behandlingen **som dokumenteras i journal**.
- Vid ändring av pågående ordination, **inklusive förnyelse av recept**, tar ordinatören samtidigt över ansvar för uppföljning och avslutning av behandlingen. Ordinatören bär ansvaret för uppföljning till dess att en annan ordinator **accepterat** övertag. Skulle ordinatören inte längre arbeta på enheten, bär enheten ansvaret för uppföljning och avslutning.
- Ordinatören ska ta hänsyn till patientens aktuella hälsotillstånd och annan pågående behandling vid varje ny eller förändrad ordination.
- Om förändring i hälsotillstånd innebär att pågående behandling behöver omvärderas, har den som träffar patienten ansvar för att det sker, oavsett vem som satte in behandlingen. Antingen gör man det själv med en ny ordination eller ändring av befintlig ordination, eller säkerställer att annan läkare tar över.
- Om inget behöver ändras i pågående behandling tar man inte över annan läkares uppföljningsansvar, såvida man själv inte accepterat övertag

2. Aktuell läkemedelslista

Du hittar samtliga läkemedel ordinerade från samtliga sjukhus och Hälsovalsenheter i Kalmar län i läkemedelslistan i Cosmic, enligt lagen om sammanhållen journalföring. Samtliga kommuner i länet har också tillgång till läkemedelslistan i Cosmic. Listan behöver alltid vara aktuell, för att undvika missförstånd och felaktig läkemedelsbehandling i vårdens övergångar. Kom ihåg att patienten alltid kan nå sin befintliga läkemedelslista i Cosmic via 1177, se [avsnitt 6](#).

Obs! Läkemedelslistan för patienter med dosdispensering (Pascal) är inte alltid komplett i Cosmic. Se [punkt 3a](#).

a. Förskrivningskollen

Med hjälp av [Förskrivningskollen](#) hittar du patientens samtliga läkemedel som expedierats på apotek de senaste 15 månaderna, inklusive pappersrecept. Förteckningen är tillgänglig via Förskrivningskollen, NPÖ och Pascal. Förskrivningskollen visar däremot inte vilka ordinerade läkemedel som enbart rekvireras till enheten och som ges till patienten.

För att få tillgång till förteckningen krävs **patientens samtycke**, om inte nödfall kräver avsteg. Patienter kan enkelt via 1177 se vem som gått in i förteckningen, vilket kan leda till juridiska påföljder om samtycke inte finns och dokumenterats.

3. Läkemedelsgenomgångar/Läkemedelsberättelser

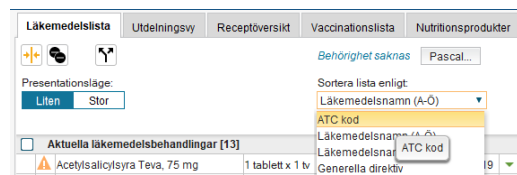
Enligt [Region Kalmar läns rutin för läkemedelsgenomgångar](#) ska alla patienter med stadigvarande läkemedelsbehandling erbjudas läkemedelsgenomgång vid inskrivning i slutenvård, vid öppenvårdsbesök som leder till ordinationsändring eller förskrivning, vid påbörjad hemsjukvård eller inflyttning till annan boendeform. Därefter ska läkemedelsgenomgång erbjudas årligen. Syftet är att säkerställa att läkemedelslistan är aktuell och lämplig.

I en enkel läkemedelsgenomgång ingår att genomföra en **avstämning** mot patient samt en **rimlighetsbedömning**. Behöver behandlingen ändras, **justera i läkemedelslistan** och **informera** patienten samt vid behov även ansvarig läkare. Orsak, planering och uppföljning för behandlingen ska **dokumenteras** i Cosmic. Vid kvarstående problem genomförs en fördjupad läkemedelsgenomgång, se [rutin](#). Läkemedelsförändringar sammanfattas i en läkemedelsberättelse som dokumenteras i journal och följer med patienten. Utförd läkemedelsgenomgång dokumenteras med åtgärds-koder XV015 (enkel), XV016 (fördjupad) eller XV017 (läkemedelsberättelse).

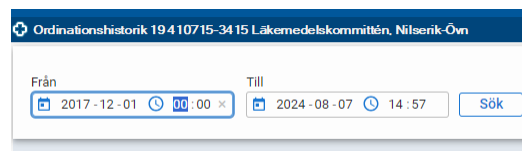
En läkemedelsgenomgång kan initieras av kommunal vårdpersonal men ska genomföras av läkare, som kan ta stöd av annan vårdpersonal, se [praktisk anvisning](#).

Praktiska tips:

- Använd skattningsformuläret [PHASE-20](#).
Välj formulär anpassat efter patienten.
- Sortera läkemedelslistan på ATC-kod för att snabbt få en överblick av läkemedelslistan utifrån respektive terapiområde. Det går även att sortera på insättnings-/utsättningsdatum m.fl.
- För att få en överblick över läkemedelshistoriken, använd funktionen "Ordinationshistorik". Skriv in december 2017-12-01 som första datum, vilket är så långt historiken kan sträcka sig. Sök på ett läkemedel du är intresserad av i historiklistan och skriv av ATC-koden från listan i sökrutan, så får du fram samtliga tidigare ordinationer för den läkemedelsgruppen. Skriv de 5 första tecknen för att få hela läkemedelsgruppen (t ex samtliga SSRI-preparat).
- Ordinationer före dec 2017 går att hitta under fliken "Gammal läkemedelslista".
- För sökning i löpande journaltext, scrolla ner i datumlistan till höger och markera längst ner (eller så långt bak du vill söka), klicka sedan på förstöringsglaset (inte sökrutan längst upp).
- Vid utsättning kan beslutsstödet [Medstopper](#) användas, en databas lik Janusmed som innehåller förslag på utsättningsscheman för olika substanser och indikationer. FAS UT uppdaterades 2024 är numera en prenumerationstjänst digitalt, men går att beställa som fysisk bok.

Sortera på ATC-kod.

a. Dospatienter

Vid inskrivning och utskrivning på sjukhus är det extra viktigt att läkemedelslistan i Cosmic är avstämd mot Pascal, då dessa inte är helt integrerade. Förskrivningar i Pascal kan ses i Cosmic via fliken "Dosförskrivningar", där de kan överföras till Cosmic med ett högerklick, men ej tvärtom. Om en behandling avslutas i Cosmic syns det inte i Pascal och vice versa. **Gå alltid in i Pascal** på dospatienter, för att inte missa nyligen avslutade läkemedelsbehandlingar. För mer kring patienter med dosdispensering, se [avsnitt 10](#).

4. Läkemedel och njurfunktion

Många läkemedelsbehandlingar behöver justeras vid nedsatt njurfunktion. Beslutsstödet [Janusmed Njurfunktion](#) ger vägledning i vilka läkemedel som behöver justeras och hur, inklusive för dialyspatienter. Kom ihåg att läkemedelsdoseringar bör baseras på patientens absoluta njurfunktion, vilket går att beställa i Cosmic som "eGFR Läkemedel".

Praktiska tips:

- En ny funktion i Cosmic lägger in samtliga läkemedel från läkemedelslistan in i Janusmed. Klicka på interaktionssymbolen och välj "Läs rekommendationer för alla ordinerade läkemedel". Via ett uthopp läses alla läkemedel in i beslutsstödet, inklusive Njurfunktion. Symbolen syns enbart om det finns en pågående interaktion (C/D).

Presentationsläge:

Mindre Mer

Interaktion Dubblettvarning

[Läs rekommendationer för alla ordinerade läkemedel \(Janusmed\)](#)

a. Tillfälligt uppehåll av läkemedel vid risk för intorkning

Läkemedelsanvändning vid intorkning kan vålla stor skada och vara direkt orsak till sjukhusinläggningar. I vissa ordinationsmallar finns information om att pausa vid kräkningar, diarréer eller hög feber. Flera kommuner har rutiner om att informera ansvarig sjuksköterska vid tecken på intorkning.

Regionen har tagit fram ett beslutsstöd kring vilka läkemedel som är lämpliga att pausa och vilka som patienten behöver behålla trots intorkning, inklusive förslag på vad som bör följas upp. Listan går att hitta på [Läkemedelskommitténs hemsida](#). En förkortad version finns i [REK-listan](#).

5. Interaktioner

Vårdens journalsystem och apoteken har tillgång till samma interaktionsvarningar, genom databasen Janusmed. Överväg följande när du ser en varning:

- Har interaktionen någon klinisk påverkan?
- Hur länge ska interaktionen pågå?
- Finns det likvärdiga alternativ som inte interagerar?
- Behöver läkemedlet metaboliseras för att få effekt (så kallad prodrug)?

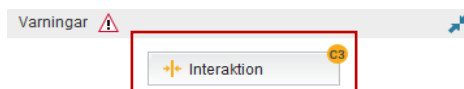
Som hjälp i bedömningen, finns sammanfattningar av studier och mått på hur mycket interaktionen påverkar på Janusmeds hemsida (www.janusmed.se). Skriv in aktuella läkemedel och klicka på Interaktioner. En sammanfattning av [kliniskt betydelsefulla interaktioner](#) finns sammanställd av Läkemedelskommittén.

Ofta föreslås en dosjustering eller att tiden för intag separeras. Tänk på att aktuella doser kan vara inställda utifrån rådande interaktion, och om doseringstiden separeras kan patienten få en för hög dos. Stäm först av med patienten hur läkemedlen tagits i hemmet. Om du beslutar att ändra tiderna, överväg behov att utvärdera behandlingseffekt/biverkningar.

Obs! Kom ihåg att överväga interaktioner även vid utsättning! Aktuella doseringar kan vara justerade för att kompensera för interaktionen.

Praktiska tips:

- För att undvika frågor från apotek, kan du skriva att du tagit hänsyn till vissa interaktioner på receptet. Förslagsvis att skriva "Interaktioner OK" på receptet i "Utkorgen" i doseringsfältet. Se [avsnitt 14](#) för mer information om meddelanden till apotek
- Observera att endast D-interaktioner kommer upp automatiskt i Cosmic. För C-interaktioner, klicka på interaktionssymbolen till höger i Ny-fliken (se bild).

a. Läkemedel och QT-förlängning

Varningar om interaktioner för QT-förlängande läkemedel är vanligt förekommande. Regionen har tagit fram en [klinisk vägledning, inklusive beslutsalgoritm](#), för hur dessa interaktionsvarningar kan handläggas. Om du upptäcker en patient med QT-förlängning, lägg gärna in en varning i UMS.

6. Läkemedelslistor

Vid varje ny/förändrad ordination ska patienten få med sig en **aktuell läkemedelslista**. Patienten har tillgång till flera listor med läkemedelsinformation:

- *Mina aktuella läkemedel* – Läkemedelslistan i Cosmic – tillgänglig via 1177.se i "Journalen"
- *Aktuella recept* – Receptlista från apoteket – tillgänglig via 1177.se i "Läkemedelskollen"
- *Dosrecept* – följer med dosrullen och innehåller aktuella recept, inklusive dispenserade läkemedel.

Uppmana patienten att ta med läkemedelslistan till apoteket för att undvika missförstånd i receptexpeditionen och för att uppdatera apotekets receptregister. Gör patienten uppmärksam på att

”Aktuella recept” som erhålls på apoteket inte är samma som aktuella ordinationer. En [utskrivningsbar patientfolder](#) har tagits fram om skillnaderna mellan listorna.

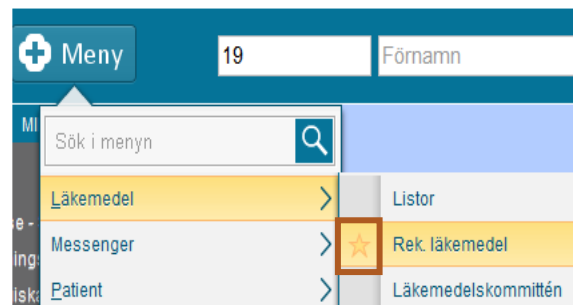
Uppdatera läkemedelslistan vid samtliga läkemedelsförändringar, även utan patientkontakt, eftersom patienten har tillgång till den via 1177.se. Kom ihåg att makulera gamla recept.

Ordination av läkemedel

7. Rekommenderade läkemedel

Ordinera i första hand läkemedel som är rekommenderade. Läkemedelskommittén rekommenderar terapier som är effektiva, säkra och kostnadseffektiva, och som ska användas till de flesta. Rekommendationerna finns i ordinationsmallarna i Cosmic samt i REK-listan, som går att hitta på din arbetsplats, på [Läkemedelskommitténs hemsida](#) och i Cosmic

(se bild). Vid icke tolererbara biverkningar eller terapivikt, kan byte till icke rekommenderade preparat vara det bästa alternativet. Dock ligger ansvaret på förskrivaren att se till att alternativet är lämpligt och kostnadseffektivt, samt följs upp som vanligt.

REK-listan tillgänglig i Cosmic

a. Ordinationsmallar

Använd ordinationsmallar när du ordinerar i Cosmic. Mallarna är kvalitetssäkrade av läkare och farmaceuter och innehåller korrekt preparat, förpackning och patientinformation som annars lätt missas. Mallarna är tillgängliga på samma plats som övriga nyordinationer i Nyfliken.

Var noggrann att välja rätt mall. **Tänk på att du som enskild förskrivare alltid är ytterst ansvarig för att ordinationen blir korrekt.** Mallarna ses över kontinuerligt och förvaltas av terapigrupperna i regionen.

Saknas det en mall eller behöver någon mall justeras? Meddela via [webbformulär på NAVET](#) eller via mail till lakemedelsmallar@regionkalmar.se. Upptäcker du en mall som är direkt patientfarlig, ring 010-358 47 26 (vardagar 8-16) för att se till att mallen revideras.

För övriga frågor kring läkemedelsdokumentation i Cosmic, se [gällande rutiner på NAVET](#).

Praktiska tips:

- Begränsa sökningen genom att skriva flera termer, t ex ”kåvepenin otit”, för att undvika att välja fel rad, se bild.
- Skulle dosering, fabrikat eller indikation vara fel, är det **bättre att ändra en befintlig mall** än att friordinera. Klicka på ”Ordinationsdetaljer” eller ”Ändra ordination” och gör avsedd justering.

Sök efter Fritextsök:

på

Sökresultat: 18 Mallar	
Behandlingsorsak	
Mot svår öroninflammation	Fenoximetylpenicillin 800mg tabl; 2x3i5d (>40kg)
Mot svår öroninflammation	PED Fenoximetylpenicillin 100mg/ml mixt; 5mlx
Mot svår öroninflammation	PED Fenoximetylpenicillin 100mg/ml mixt; 7,5m

Sök flera termer för att begränsa sökning

b. Rekommenderade läkemedel för mest sjuka och sköra äldre

Läkemedelsbehandling till sköra äldre saknar ofta vetenskapliga underlag. En multiprofessionell grupp från tio regioner har tagit fram rekommendationer inom 31 terapiområden utifrån rådande evidens och erfarenhet, med fokus på lämplig behandling, samt vad som bör undvikas. Rekommendationerna finns på [Läkemedelskommitténs hemsida](#).

8. Besökande med medhavda, icke ordinerade, läkemedel

Använd knappen "Egenmedicinering" i Läkemedelslistan för att registrera medhavda läkemedel som inte ordinerats av sjukvården. Besökare kan ibland ha med egna läkemedel som inte är registrerade i Sverige. Vid sjukhusvistelse är det viktigt att även dessa dokumenteras i Cosmic.

9. Läkemedelsansvar vid utskrivning från sjukhus

Sjukhusläkaren eller motsvarande vid utskrivning från sjukhuset, eller efter besök på mottagning, ansvarar för att patienten får recept på läkemedel

- för en planerad begränsad behandlingsperiod (t ex postoperativ antikoagulantia, eller trombocythämmare efter kardiologisk intervention)
- eller så att den förskrivna mängden (med ett eller flera uttag) beräknas räcka fram till nästa planerade återbesök i primärvården, och att tidpunkten då skall framgå i epikrisen.
- eller skriver ut läkemedel för minst 6 månader för patienter som inte har något i förväg planerat återbesök i primärvården.

10. Dospatienter

Region Kalmar län har en [rutin för hantering av dosrecept](#). Det väsentligaste i rutinen kan sammanfattas med följande punkter:

a. Kriterier

- Kriterier för att en patient ska sättas över på dosdispenserade läkemedel är en stabil grundmedicinering och medicinskt behov av dosdispenserade läkemedel och att det ur säkerhetssynpunkt för patienten bedöms vara mest fördelaktigt. Boendeform eller antal läkemedel är **inte i sig** indikation för insättande av dosdispensering.
- Avsluta tjänsten dosdispenserade läkemedel om det inte längre anses lämpligt.

b. Förskrivning

- All förskrivning av dosrecept ska genomföras i förskrivningsstödet Pascal, inklusive helförpackningar och akutbehandling. Ordinationer i Cosmic går inte automatiskt över till Pascal. Recept från Cosmic går in i Pascal som receptrad, men detta blir lätt ottydligt och kan innebära feltolkningar. Säkerställ att listan i Pascal ser ut som du tycker är lämpligt.

Observera att Pascal är ett förskrivningsverktyg, på samma sätt som Förskrivningskollen. Allt som registreras i Pascal blir ett recept som kan hämtas ut på apoteket.

- Registreringar i Pascal syns inte i Cosmic. Dosrecept behöver därmed dokumenteras i journalen. Antingen genom att uppdatera läkemedelslistan i Cosmic, eller som fritext i journalen.

- **Ordinera raden "DOSPATIENT - se Pascal förskrivningsverktyg" till läkemedelslistan**, eftersom alla yrkeskategorier inte ser DOS-symbolen i journalen.

Aktuella läkemedelsbehandlingar	
☐	_DOSPATIENT - se Pascal förskriv... Enligt särskild ordination

Sök ut läkemedelsindikator i Nyfliken. Ska alltid vara ordinerad till Dospatienter.

- Vid inläggning: Stäm av när nästa dosrulle första dosdag infaller och bedöm om produktion av dosrullar ska pausas, vilket görs i Pascal. Patientens förväntade vårdtid avgör.
- Använd inte akutproduktion om det inte är extra viktigt. En akutproduktion dröjer 2-3 vardagar innan patienten får tillgång till dem. Om endast nya läkemedel tillkommer produceras en extra rulle som ska tas tillsammans med ordinarie, men vid dosjustering eller utsättning behöver en helt ny rulle produceras och den befintliga kasseras. Det innebär ökade kostnader för läkemedel och för eventuell frakt. Om akutrulle ändå behövs, **informera patient eller kontaktperson** om att en ny rulle produceras.
- Förskriv även receptfria läkemedel mot sjukdom i Pascal. Läkemedel mot naturlig torrhet ska inte förskrivas i Pascal, se [avsnitt 17](#).
- Vid förskrivning av palliativa läkemedel i livets slutskede, se [avsnitt 26](#).

Övrig information, t.ex. ansvarsfördelning, stopptider, rutin vid anslutning/avslutning till dosdispensering finns på [Läkemedelskommitténs hemsida](#).

Praktiska tips:

- Sätt en bevakning på dina patienter. Genom inloggning via [webbapplikationen](#) får du en samlad vy över vilka dosrecept som håller på att gå ut, meddelanden från dosapoteket samt vilka som är dina senast öppnade patienter.
- Ändra inställningar i webbapplikationen, t ex hur lång historik du ska se, eller sortering på ATC-kod. På så sätt ligger inställningarna kvar vid uthopp från Cosmic.

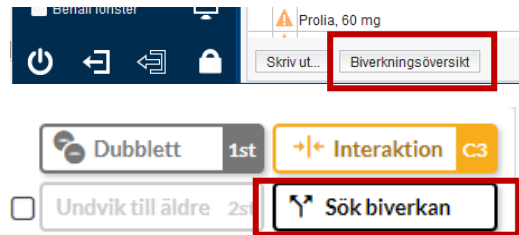
11. Läkemedelsbiverkningar

a. Bedömning av biverkningar

Det finns flera beslutsstöd som underlättar för bedömning av aktuella eller potentiella biverkningar. Mest tillgänglig är biverkningsöversikten i Cosmic (se nedan). [Janusmed Riskprofil](#) kan också vara till hjälp vid bedömning om aktuella läkemedel riskerar att orsaka vanligt förekommande läkemedelsbiverkningar. Det går även att söka biverkningen i Läkemedelsinformationscentralernas gemensamma databas [Svelic](#), eller att rådfråga regionens terapigrupper via lakemedel@regionkalmar.se.

Praktiska tips:

I journalen finns beslutsstödet "Biverkningsöversikt" i Läkemedelslistan, som listar samtliga rapporterade biverkningar från FASS. Listan är sökbar, inklusive synonymer. Biverkningsök finns även i Pascal.

b. Rapportering av biverkningar

Biverkningar som bedöms vara läkemedelsrelaterade och som är av allvarlig grad, tidigare okända eller som sker oftare än vad man upplever i FASS, ska rapporteras till Läkemedelsverket. Detta är en viktig del i Läkemedelsverkets arbete med säkerhetsövervakning. I biverkningsöversikten finns en direkt länk till Läkemedelsverkets blankett.

Det räcker med en misstanke om att biverkan är kopplad till läkemedlet för att rapportera. Rapportera även off label-användning eller felanvändning/missbruk, då det kan ge värdefull information. För nya läkemedel eller om läkemedlet står under särskild bevakning (svart triangel i FASS, se bild), ska alla biverkningar rapporteras för att ge en korrekt bild av biverkningsprofilen.

Svart triangel i FASS

12. Utsättning av läkemedel

Många, men inte alla, läkemedel går att sätta ut direkt. Beslutsstödet **Medstopper** sammanfattar om uttrappning är nödvändig, baserat på substans, indikation och om patienten är skör äldre. Fas-UT är inte längre tillgänglig digitalt i regionen, men en ny upplaga har tryckts upp och kan beställas till enheten vid behov.

13. Krossning och delning av tabletter, inklusive i sond

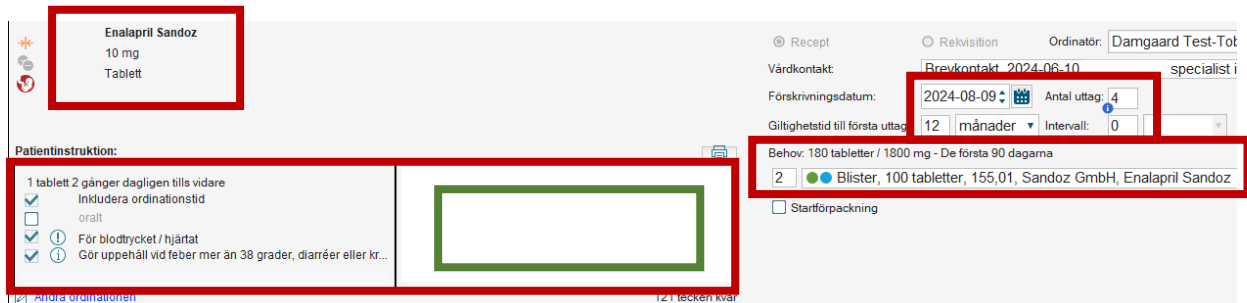
Det finns en **regiongemensam rutin** för hur läkemedel som ges i enteral sond ska hanteras. Det finns även beslutsstöd om läkemedel är kross- eller delbara, t ex lakemedelshantering.se från Region Skåne och ePed. Om det saknas information om det aktuella läkemedlet, eller om det finns behov att diskutera behandlingsalternativ, kontakta Läkemedelssektionen (kontaktuppgifter på sista sidan).

Fler förskrivningsstöd, checklistor och riktlinjer finns tillgängliga på Läkemedelskommitténs hemsida på <https://vardgivare.regionkalmar.se/vard--behandling/lakemedel/>.

Receptförskrivning

14. Vett och receptetikett:

- Kontrollera alltid informationen i utkorgen innan du skickar receptet, även när du använt ordinationsmall. Risken är annars att felbehandling kan pågå upp till ett år. **Förnya inte ett recept utan att noga se vad som följer med receptet.** Säkerställ följande:
 - Att indikation, dosering och patientinformation stämmer
 - Att mängden täcker behovet, inklusive antal uttag
 - Eventuellt intervall eller giltighetstid till första uttag stämmer

Kontrollera att följande röda fält i utkorgen är korrekta innan receptet skickas, samt att rätt patient är vald.

- Skriv information till apoteket i doseringsfältet i utkorgen, se grön ruta på bilden ovan. Notera att patienten kommer kunna se informationen på apoteket. OBS: Väljer du "Förnya recept" kommer texten från föregående förskrivning följa med. Väljer du "Skriv recept" försvinner den.
- Skriv OBS på receptet om doseringen avviker från FASS.
- Om du ändrar dos genom "Ändra", skicka ett recept också, så att informationen är rätt även på apoteket. Det påverkar även patientens möjlighet att hämta ut läkemedlet inom förmånen (minst 2/3 av den förväntade tiden behöver ha gått). Kom ihåg att makulera det gamla receptet så att det inte finns dubbla recept.
- Vänta med att säga till patienten att receptet finns på apoteket till dess att du fått ett kvitto från eHälsomyndigheten om mottaget recept.

Praktiskt tips:

- Följ de gröna pluggarna vid val av förpackning. De gröna pluggarna visar rekommenderade förpackningar som går att hämta ut på apotek och som ingår i förmånen när sådana alternativ finns.

Behov: 180 tabletter / 90000 mg

1	●●●	Plastburk, 100 tabletter, 69,60, GlaxoSmithKline Consume
	●●●	Plastburk, 100 tabletter, 69,60, GlaxoSmithKline Consumer
	●●●	Blistert, 100 tabletter, 69,60, GlaxoSmithKline Consumer He
	●●●	Plastburk, 300 tabletter (dosdispensering och sjukhusförpack
	●●●	Blistert, 20 tabletter, 00,00, GlaxoSmithKline Consumer Healthca
	●●●	Blistert, 50 x 1 tablett (endos), 57,14, GlaxoSmithKline Consun

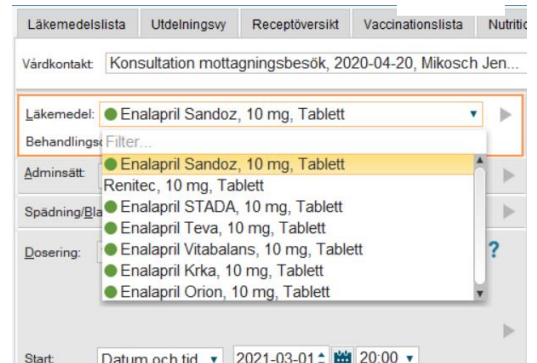
Rekommendationer på förpackningsnivå för Alvedon 500 mg.

15. Subventionsregler och utbyte på apotek

Om patienten efterfrågar ett särskilt fabrikat på receptet, **skriv det på receptet**. Undvik att fylla i att läkemedlet inte får bytas ut, såvida det inte finns tydliga medicinska behov enligt TLV:s bedömning, se nedan.

Enligt gällande föreskrifter får patienter enbart subvention på det billigaste läkemedlet (periodens vara) och på det läkemedel som står på receptet. Önskar patienten något annat läkemedel, får hen betala fullt pris utan att det går in i högkostnadsskyddet.

Genom att välja önskat fabrikat på receptet, kan patienten själv välja att betala mellanskillnaden eller byta till periodens vara. Detta kan öka följsamhet och minska behov av vårdkontakter. Man byter smidigt i Cosmic genom att klicka på "Ändra ordination" eller Ordinationsdetaljer och väljer ett annat preparat i rullisten (se bild till höger). Observera att funktionen "Byte av styrka" kan leda till att man istället råkar välja samma substans men mot annan indikation och med annan förmånsstatus.

Möjligt att byta fabrikat direkt även i mallar samt vid receptförnyelser. Kräver ingen utsättning.

Om du som förskrivare i stället anger "Ej utbytbar" på receptet innebär detta att din enhet tar på sig full kostnad för behandlingen. Då läkemedlets pris förändras månatligen, kan läkemedel som kostat 100 kr plötsligt kosta 1000 kr. Eftersom apotek inte får byta, innebär detta stora kostnader i onödan. Det finns även en risk att just den förpackningen blir restnoterad, vilket kräver en ny förskrivning. Som undantagsfall stödjer vi TLV:s tolkning av vad som bedöms som medicinskt behov:

- Vid **känd allergi** mot något hjälpämne som kan ingå i tabletter
- I de fall det finns tydlig **risk för sammanblandning** om läkemedlet byts ut.
- Förpackningar som **underlättar hantering för patient**, t ex reumatikervänlig förpackning, delbara tabletter etc.

Farmaceuter på apotek kan motsätta sig byte i samtliga fall, om förskriven förpackning underlättar hantering för patienten. Finns det risk för sammanblandning, bör man överväga om patienten behöver dosdispenserade läkemedel. Att patienten önskar ha det som hen haft innan är inte ett medicinskt skäl.

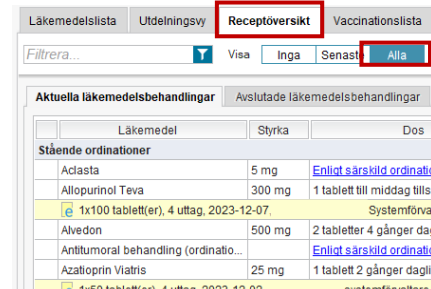
För en genomgång av hur TLV:s utbytesregler fungerar, [se TLVs hemsida](#).

16. Makulering av recept

Makulera gamla recept vid byte av styrka eller utsättning av läkemedel. Det undviker eventuella missförstånd och felaktiga expedieringar på apoteket. Det makulerade receptet syns i historiken på apoteket. Observera att Cosmic enbart påminner vid utsättning, inte om ordinationen ändras eller funktionen "Byt styrka" används. Även dosrecept i Pascal måste makuleras i samband med att man makulerar i Cosmic.

Praktiskt tips:

- I "Receptfliken" kan du hitta samtliga förskrivna recept från regionen, efter att du klickat på "Alla".

Klicka på Receptöversikt och Alla.

17. Receptfria läkemedel

Regionen har en [medicinsk riktlinje](#) vid ordination av receptfria läkemedel. Om patienten lider av ett sjukdomstillstånd av egenvårdskaraktär som beräknas gå över inom 4 veckor, eller naturlig torr hud/torra ögon/torra slemhinnor utan sjukdomsorsak, ska patienten rekommenderas receptfri behandling.

För patienter med dosdispensering ska receptfri ordination som beror på sjukdomstillstånd dokumenteras i Pascal. Om tillståndet inte är sjukdomsorsakat, ska dokumentation ske på annat sätt.

För förslag till preparatval, se "[Receptfria läkemedel – riktlinjer och preparat](#)".

18. Förskrivning till personnummerlösa

Skicka elektroniska recept i första hand även till patienter utan personnummer, inklusive turister.

Receptet kan endast skickas till ett apotek. **Tänk på att berätta för patienten vilket apotek du skickar till.** Apoteket väljs efter att man klickat på "Skicka e-recept" i Utkorgen.

- **Skriv bara recept på läkemedel inom förmån till asylsökande/papperslösa/EU-försäkrade.** Annars måste de betala fullt pris för läkemedlet.

19. Pappersrecept

Pappersrecept fungerar som reservrutin vid tekniska störningar, om patienten behöver hämta ut läkemedel i annat EES-land, eller om det föreligger särskilda skyddsbehov. Samma blankett används vid förskrivning av alla läkemedel, även särskilda läkemedel. Tänk på följande för att undvika problem på apoteket:

- **Glöm inte förskrivar-/och arbetsplatskod.** Utan förskrivarkod kan apotek inte expediera receptet. Utan arbetsplatskod får patienten ingen subvention. Om det är möjligt, skriv ut receptet direkt från Cosmic på utformad receptblankett. Lägg till förskrivarkod om det saknas.
- Var noggrann att fylla i **exakt** enligt anvisningar på receptblanketten, t ex att bokstavera antal uttag på receptblanketten och att kryssa i att patienten är förmånsberättigad i övre högra hörnet.
- Glöm inte att **datera och skriva under receptet.**

20. Recept till patienter med missbruksproblematik

Praktiska råd vid förskrivning av beroendeframkallande läkemedel:

- **Använd expeditoinsintervall vid flera uttag.** En patient kan hämta ut samtliga uttag direkt om hen betalar hela kostnaden själv, och apoteket får inte motsätta sig det. Genom att sätta intervall, förhindrar du den möjligheten. Tänk på att de flesta begärliga preparat enbart kostar enstaka kronor per tablett.
- **Säkerställ att det inte finns dubbla recept med expeditoinsintervall.** Om en patient har två recept med expeditoinsintervall, går det inte att utesluta att patienten kan få hämta ut från båda recepten växelvis. **Makulera** det tidigare receptet (elektroniskt eller via telefon).
- **Sätt ett datum när ett nytt recept kan börja expedieras.** Om du förnyar ett recept med expeditoinsintervall, går det inte att utesluta att patienten får ut läkemedlet på det nya receptet direkt, trots att tid återstår av intervallet från det förra receptet. För att undvika det, **skriv "får ej hämtas före..."** på nya receptet med beräknat datum för när sista förpackningen beräknas vara förbrukad, och **makulera** det gamla receptet.
- **Begär att få se uthämtade läkemedel via förskrivningskollen.** Recept som är förskrivna utanför regionen syns inte på Läkemedelslistan i Cosmic. Be om samtycke att få se uthämtade läkemedel via förskrivningskollen, se [avsnitt 2a](#). Om patienten vägrar har du ingen skyldighet att genomföra förskrivningen.

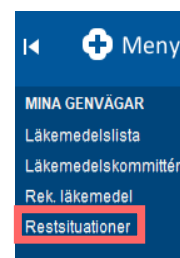
Praktiskt tips:

- Det finns digitala verktyg för att snabbt räkna ut hur länge en behandling ska räcka, t ex [Receptsnurran](#) eller [Nyttrecept.se](#).

21. Restsituationer

Det är inte alltid att ett läkemedel finns tillgängligt på apoteket även om patienter eller Läkemedelsverket flaggar för det. Vid en misstänkt restsituation rekommenderas följande (i prioriteringsordning):

- Kontrollera på [regionens restsituationshemsida](#). Direktlänk finns i Cosmic och på NAVET / Vård och stöd / Läkemedel. Saknas information kan du tipsa om restsituationen via formulär.
- Kolla lagerstatus på apotek via FASS.se. Ompröva indikationen. En provutsättning kan vara lämplig under rådande situation, med en tydlig plan om det inte skulle fungera.
- Eventuellt se om andra styrkor/förpackningar finns tillgängliga. Detta är dock tidskrävande och kan vara något att be apoteket om hjälp med. [SilOnline](#) kan användas för att få en bra överblick över beredningsformer och aktuella anmälda restnoteringar.
- Överväg andra behandlingsalternativ. Använd ATC-kodsfunktionen i FASS för att hitta snarlika substanser som säljs i Sverige.
- Överväg licensalternativ eller ex tempore, se [avsnitt 22](#).

Sök apotek med läkemedlet i lager

 Sök lagerstatus

22. Licensläkemedel

Läkemedel som inte är godkända i Sverige kan i vissa fall säljas efter särskilt tillstånd av Läkemedelsverket (licens). Det är det expedierande apoteket som behöver licensen för att få lämna ut läkemedlet, men Läkemedelsverket kräver en motivering från behandlande läkare. Det är inte förrän licensen godkänts, ett aktuellt recept har skickats och läkemedlet beställts som patienten kan få tillgång till sin behandling.

Tänk på att det inte finns någon priskontroll på licensläkemedel, och att priset kan vara väldigt mycket högre än normalt. Överväg alltid noga om det är nödvändigt att använda ett licensförfarande. Observera att ledtiden för läkemedlet gäller **efter** att licensen är godkänd av Läkemedelsverket och patienten har varit på apoteket och beställt läkemedlet. Se även till att licensläkemedlet är ordinerat i Cosmic. Mallar finns. [Se rutin för Cosmic Läkemedelsmodul på NAVET.](#)

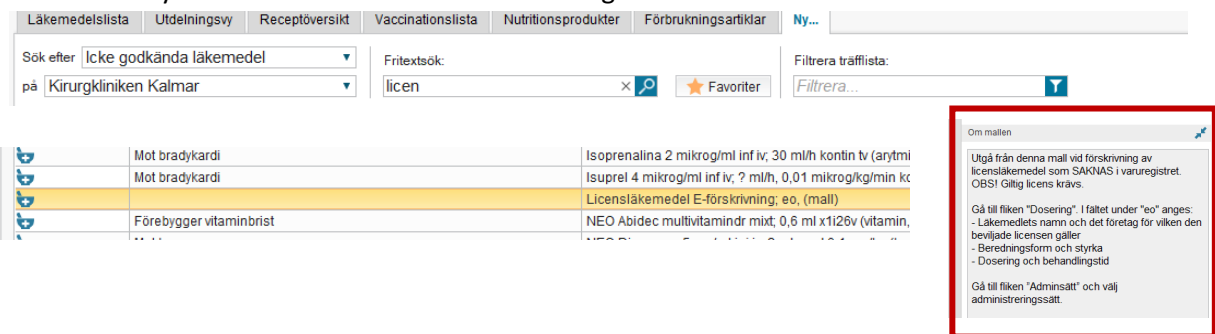
Receptförskrivning till enskild patient

Licensmotiveringar sker via E-hälsomyndighetens tjänst för licensansökningar (KLAS). Tjänsten finns tillgänglig i Cosmic (sök på "Licensmotivering" i menyn) eller på [E-hälsomyndighetens hemsida \(KLAS\)](#).

Observera att det är apoteket som söker om licensen till Läkemedelsverket. För att apoteket ska påbörja en ansökan, behöver **en licensansökan redan finnas i KLAS** och **en patient eller förskrivare kontakta apoteket**. Efter att Läkemedelsverket granskat ansökan, kontaktar de förskrivaren via brev om komplettering krävs. Om licensen godkänns kontaktas endast apoteket. Ange inget särskilt apotek vid ansökan, då det inte behövs. Vid godkänd licens scannas licensen till journalen i KIBI.

Praktiskt tips:

- Om läkemedlet inte går att söka fram i Cosmic via "Icke godkända läkemedel", använd ordinationsmallen "Licensläkemedel E-förskrivning; eo, (mall)". Information om vad som ska fyllas i finns i "Om mallen" nere till höger.

The screenshot shows the Cosmic system interface. At the top, there are tabs for 'Läkemedelslista', 'Utdelningsvy', 'Receptöversikt', 'Vaccinationslista', 'Nutritionsprodukter', and 'Förbrukningsartiklar'. Below the tabs, there is a search bar with 'Sök efter' set to 'Icke godkända läkemedel' and 'Fritextsök' set to 'licen'. The search results table shows several items, with 'Licensläkemedel E-förskrivning; eo, (mall)' highlighted. A tooltip titled 'Om mallen' is visible on the right side of the search results, providing instructions on how to use the template.

Sök efter	Fritextsök	Filtera träfflista:
Icke godkända läkemedel	licen	Filtera...
på Kirurgkliniken Kalmar		

Mot bradykardi	Isoprenalina 2 mikrog/ml inf iv; 30 ml/h kontin tv (arytmi
Mot bradykardi	Isuprel 4 mikrog/ml inf iv; ? ml/h, 0,01 mikrog/kg/min kc
Förebygger vitaminbrist	NEO Abidec multivitamin dr mixt; 0,6 ml x126v (vitamin,

Om mallen

Utgå från denna mall vid förskrivning av licensläkemedel som SAKNAS i varuregistrat. OBS! Giltig licens krävs.

Gå till fliken "Dosering". I fältet under "eo" anges:

- Läkemedlets namn och det företag för vilken den beviljade licensen gäller
- Beredningsform och styrka
- Dosering och behandlingstid

Gå till fliken "Adminsätt" och välj administreringsätt.

Generell licens (kliniklicens)

Om kliniken eller vårdenheten behöver använda ett licensläkemedel vid vårdbesöket ska en ansökan om generell licens göras. Anmäl till Läkemedelssektionen om ni vill ansöka om generell licens.

- **För primärvården** ansöker du via [KLAS](#) på samma sätt som vid enskild licens.

- **För slutenvården** skriver du licensmotiveringen på en särskild blankett via [E-Hälsomyndigheten \(blankett för humanförskrivning\)](#). Mejla den ifyllda blanketten till Läkemedelssektionen Kalmar eller Västervik, så söker de licens hos Läkemedelsverket:
Kalmar: lakemedel.kalmar@regionkalmar.se
Västervik: lakemedel.vastervik@regionkalmar.se
Läkemedelsverket kommer att kontakta ansökande läkare vid avslag eller vid behov av komplettering. Kom ihåg att informera Läkemedelssektionen om din ansökan blivit avslagen och du vill överklaga, eller om Läkemedelsverket kräver komplettering. Om ansökan blir godkänd kommer Läkemedelssektionen informera dig om det.

Undantag generell licens på recept

Generella licenser kan normalt inte användas vid receptförskrivning. Läkemedelsverket har dock gjort vissa undantag när akut brist av vanligt förekommande läkemedel uppstått. Licensansökan sker då centralt, och blir regionövergripande, inklusive för privata hälsocentraler. När den blir godkänd går information ut till berörda verksamheter och på [regionens hemsida för restsituationer](#). Observera att det underlättar i apotekens hantering om ett referensnummer står med på receptet. Referensnumret läggs upp på restsituationshemsidan, i ordinationsmallar eller kan efterfrågas hos Läkemedelssektionen.

23. Resa med läkemedel

Olika regler gäller beroende på resmål. Om patienten ska resa utanför Schengen-området (EU exklusive Irland, samt Schweiz/Norge/Island) behöver patienten kontakta respektive lands ambassad för att veta vad som gäller. Ibland kräver länder ett läkarintyg på aktuella recept. [Läkemedelsverket](#) och [1177](#) har patientinformation som sammanfattar vad man behöver tänka på.

Inom Schengen gäller följande:

- Patienten måste kunna visa att läkemedlet är sitt eget eller till dess djur, t ex genom etiketten på förpackningen eller med en utskrivna läkemedelslista, helst på engelska.
- Patienten får högst ta med en årsförbrukning av receptbelagda läkemedel, och mellan 5-30 dagar för narkotikaklassade läkemedel. Vid resa med narkotikaklassade läkemedel behöver patienten kontakta apotek för särskilt intyg. För så kallade särskilda läkemedel, exempelvis testosteron, kan det skilja mellan länder. Be patienten kontakta ambassaden.
- Det går att hämta ut icke-narkotiska/dopingklassade läkemedel i annat land med recept från Sverige, om det förskrivs med pappersrecept och substansnamnet tydligt framkommer. Vissa EES-länder kan dock kräva att läkemedlet är godkänt i sitt land. Vid osäkerhet, be patienten kontakta landets ambassad.
- Är patienten osäker, be dem fråga i tullen ("gå på rött"), för att undvika påföljder.

24. Kostnadsansvar vid läkemedelsförskrivning

Hälsovalsenheter har kostnadsansvar för läkemedel för sådana sjukdomar som normalt behandlas i primärvård ("Bas-/Allmänläkemedel"), oavsett hur dyra preparaten är. Sjukhusens kliniker respektive psykiatri har kostnadsansvar för sin egen förskrivning, men kan även ha kostnadsansvar för de läkemedel som förskrivs i Hälsoval och som inte räknas som ett Bas-/Allmänläkemedel.

Varje år revideras vilka läkemedel som betraktas som Bas-/Allmänläkemedel och vilka läkemedel som ska bekostas av respektive förvaltning. Mer information och aktuell lista finns på [Läkemedelskommitténs hemsida](#).

Övrig information

25. Mål och uppföljning av läkemedelsförskrivning

a. Regiongemensamma förskrivningsmål

Region Kalmar län har läkemedelsmål för alla förskrivare verksamma i regionen. De syftar till att öka den medicinska kvaliteten och patientsäkerheten, samt att välja prisvärda alternativ för att kunna erbjuda behandling till fler. Vi förväntar oss att du som medarbetare i Kalmar län känner till målen och arbetar för dem. Målen finns i [Bilaga 1](#).

b. STRAMA

STRAMA har regiongemensamma mål samt specifika mål för enskilda kliniker och inom Hälsoval. Målen finns på [STRAMA:s hemsida på Vårdgivarwebben](#), är diagnoskopplade och återkopplas regelbundet direkt till enheten.

Använd ordinationsmallar vid förskrivning av antibiotika. De är uppdaterade mot nationella riktlinjer avseende preparatval, dosering och behandlingstid.

c. Lokala förskrivningsmål

Varje enhet i Hälsoval har lokala förskrivningsmål som är viktiga för dig att känna till. Dessa följs upp med statistik som återkopplas regelbundet till enheten.

26. Läkemedel för palliativ vård i livets slutskede

När patienter bedömts vara i livets slutskede, behöver palliativa läkemedelsordinationer finnas tillgängliga vid behov. Dessa kan ordinerars som **paket** i Cosmic genom att söka på "Palliativ". I normalfallet ska läkemedel tas ur kommunalt förråd och inte hämtas ut på apotek. Välj därför paketet "hämtas i kommunala förråd", så kommer information med på receptet om att apoteken inte ska lämna ut läkemedlen För läkemedel som finns i kommunala förråd, [se avsnittet "Kommunala förråd" i REK-listan](#).

I undantagsfall kan läkemedel behövas hämtas ut på apotek, t ex om omvårdnaden inte sker inom kommunal verksamhet. Genom att använda paketet "hämtas på apotek", finns information om hur apoteken ska fakturera regionen kostnaderna, då de flesta läkemedel inte subventioneras via förmånen.

Skicka recepten via Cosmic, även om patienten är ansluten till Pascal. **OBS!** Var noggrann med att **anpassa dos och preparatval** efter individens ålder, symtombild, organfunktion och övrig behandling.

Läkemedelslista	Utdelningsvy	Receptöversikt	Vaccinationslista	Nutrition produkter	Förbrukningsartiklar	Ny...
Sök efter <input type="text" value="Paket"/>						
på <input type="text" value="Kirurgkliniken Kalmar"/>						
Fritextsök: <input type="text" value="pall"/>						
Filtrera träfflista: <input type="text" value="Filtrera..."/>						
Palliativt paket hämtas i kommunala förråd						
☐	Mallnamn	Produktna...	Styrka	Dosering	Adminsätt	Referenspunkt
☒	Haldol 5 mg/ml inj sc; 0,1-0,5 ml vb max 1 ml/d tv (palliativ vård, illamående, terminal konfusion, haloperidol, EF, Palliativt paket hämtas i kommunala förråd) PV	Haldol	5 mg/ml	0,1-0,5 ml...	subkutant	Startar vid tid...
☒	Midazolam 5 mg/ml inj sc; 0,2-0,5 ml vb tv (palliativ vård, ångest, andnöd, Dormicum, EF, Palliativt paket hämtas i kommunala förråd) PV	Midazola...	5 mg/ml	0,2-0,5 ml...	subkutant	Startar vid tid...
☒	Morfin 10 mg/ml inj sc; 0,25-0,5 ml vb max 3 ml/d tv (palliativ vård, smärta, andnöd, Palliativt paket hämtas i kommunala förråd) PV	Morfin Abc...	10 mg/ml	0,25-0,5 ...	subkutant	Startar vid tid...
☒	Glykopyroniumbromid 0,2 mg/ml inj sc; 1 ml vbmax4 ml/dtv (palliativ vård, rosslighet, glykopyronium, Robinul, EF, Palliativt paket hämtas i kommunala förråd) PV	Glykopyrr...	200 mikro...	1 ml vb tv...	subkutant	Startar vid tid...
☐	Furosemid 10 mg/ml inj iv; 2-4 ml vbmax 8 ml/dtv (palliativ vård, rosslighet/andnöd, Furix, EF, Palliativt paket hämtas i kommunala förråd) PV	Furosemi...	10 mg/ml	2-4 ml vb t...	intravenöst	Startar vid tid...
☒	Furosemid 10 mg/ml inj sc; 2-4 ml vbmax 8 ml/dtv (palliativ vård, rosslighet/andnöd, Furix, EF, Palliativt paket hämtas i kommunala förråd) PV	Furosemi...	10 mg/ml	2-4 ml vb t...	subkutant	Startar vid tid...

Läkemedelskommitténs mål för 2024

1. Minskad förskrivning av beroendeframkallande läkemedel (opioider, bensodiazepiner, bensodiazepinliknande sömnmedel och pregabalin). Förskrivningen fortsätter minska i regionen med mellan 3-9%. Eftersom övriga regioner ser samma minskning ligger regionen fortfarande högre än riket. Målet att nå riksnittet kvarstår, vilket innebär en ytterligare minskning med 20 %.

a. Morfin rekommenderas före oxikodon om njurfunktionen tillåter. På grund av beroendepotentialen hos oxikodon bör användningen förbehållas patienter där morfin är olämpligt. Målet är att inte förskriva mer oxikodon än morfin.

b. Tramadol ska INTE nyförskrivas på grund av biverkningsprofil och utsättningsproblematik. Sedan tidigare rekommenderas inte heller kodein, på grund av osäker individuell effekt. Vid uttalad smärta, använd i stället lågdos av stark opioid enligt ovan.

2. Fölsamhet till Stramas rekommendationer för antibiotika.

Sverige har fortfarande ett fördelaktigt resistensmönster internationellt sett, mycket tack vare arbetet med att följa Stramas rekommendationer. Använd ordinationsmallar i Cosmic och [Strama Nationell-databasen](#), som båda innehåller uppdaterat kliniskt stöd.

a. Kalmar ökade sin antibiotikaförskrivning 2023 och ligger strax över riket på 274 recept/1000 invånare. Målet på 250 recept/1000 invånare kvarstår, dvs en minskning med cirka 9 %.

b. Kinoloner är mycket stabila i miljön och behöver användas selektivt. Förskrivning och rekvirering av kinoloner bedöms fortfarande kunna minska med 10 %.

3. Benspecifika läkemedel till patienter med osteoporosfraktur. Den största refrakturnrisken finns under första året efter fraktur. Målet är att patienter över 50 år med osteoporosrelaterad fraktur får benspecifik behandling inom ett halvår. Det nationella målet på 60 % bedöms vara lämpligt även i regionen. I nuläget ligger vi endast på 36 %.

4. Minskad förskrivning av protonpumpshämmare (PPI). Förskrivningen av omeprazol har minskat, men esomeprazol har ökat något. Esomeprazol är

samma molekyl som omeprazol, men spegelvänd, och motsvarar 1,5 gånger högre dos än omeprazol.

Esomeprazol bör förbehållas sjukhusvård eller särskilda fall när mycket hög dos PPI är indicerad. I övriga fall ska omeprazol användas, för att underlätta utsättning och av kostnadsskäl. Då även biverkningar är dosberoende, överväg vid varje uppföljning dossänkning eller byte från esomeprazol till omeprazol. Vi behåller målet för 2024 att förskrivningen av PPI ska minska till riksnittet, för närvarande en minskning på 20 %.

5. Omprövning av stående paracetamolbehandling

Kalmar ligger högt i riket, med recept till var sjunde invånare i länet och varannan dospatient. Vi bedömer att det sker en överförskrivning av paracetamol på tveksam indikation, med bristande uppföljning. Detta ger ökad tablettbörda, fler utdelningstillfällen och risk för biverkningar, dessutom 9 miljoner per år i förmånskostnad och många akutbeställda dosrullar. Vi rekommenderar att stående behandling regelbundet följs upp genom indikationsprövning och provutsättning, alternativt vid behovsbehandling eller i kurer. Detta bör resultera i en minskad förskrivning. Målet är en minskning med 20 % för att nå riksnittet.

6. Ingen förskrivning av klemastin (Tavegyl)

Målet kvarstår att inte förskriva klemastin oavsett ålder, då moderna antihistaminer har god effekt på histaminutlösta symtom utan sederande biverkningar.

7. God hushållning: följ Läkemedelskommitténs spartips! Alla läkemedel byts inte på apotek utan kräver aktivt byte av förskrivaren. Använd ordinationsmallarna i Cosmic. Några spartips:

- Bufomix istället för Symbicort
- Braltus istället för Spiriva Handihaler
- Pregabalin istället för Lyrica
- Insulin lispro istället för Humalog
- Insulin aspart istället för Novorapid
- Abasaglar istället för Lantus
- Makrogol Junior endast för barn under 1 år
- Levetiracetam istället för Keppra
- Lamotrigin istället för Lamictal
- Biosimilar i stället för Humira eller Enbrel
- Ingen förskrivning av acetylcystein vid KOL

Välkommen till Kalmar län

Har du frågor, kontakta oss:

För frågor om läkemedel (Läkemedelskommittén och Läkemedelssektionen)

Telefon: 010 – 358 47 26

Vardagar kl. 8.00 – 16.00

E-post: lakemedel@regionkalmar.se

Läkemedelsförsörjning och leveranser till vårdenheter inom sjukhusområden

Tel: 010 – 358 47 26 (knappval 1 för Kalmar och 2 för Västervik). Vardagar kl. 8.00 – 16.00

E-post:

Kalmar/Oskarshamn: lakemedel.kalmar@regionkalmar.se

Västervik: lakemedel.vastervik@regionkalmar.se

Cytostatikatillverkning

Vardagar kl. 7.30-16.00 (knappval 3)

E-post: lakemedel.tillverkning@regionkalmar.se

ApoEx (läkemedelsförsörjning och leveranser till vårdenheter utanför sjukhusområden).

Tel: 010-101 80 56 (Vardagar kl. 8.00 – 16.00)

E-post: apokalmar@apoex.se

För kontakt med Dosleverantör:

Tel: 010-447 75 50

E-post: apodos@apoteket.se

För makulering av recept:

Makulera i Cosmic eller kontakta ditt lokala apotek.

Vid fel på / förslag till ändring av Läkemedelsmallar i Cosmic:

lakemedelsmallar@regionkalmar.se. Vid akuta ärenden som innebär risk för patientfara:

Ring Läkemedelskommittén (010 – 358 47 26)